

ถ้าเราได้**ช่วยเหลือ**เขาก็
เท่ากับว่าเราได้**สร้าง**ให้เขา
มีรายได้ และมีแนวคิดหรือ
มีวิธีการคิดที่เขาจะ
สามารถสร้างอาชีพ
โดยที่เขาไม่สร้างความ
เดือดร้อนให้คนในชุมชน

วัชรินทร์ ธรรมเที่ยง

ผู้อำนวยการกองการศึกษา
เทศบาลตำบลบึงแกว จังหวัดสุรินทร์

แผนงานชุมชนยั่งยืน
คู่มือชุมชนยั่งยืน
คู่มือชุมชนยั่งยืน

“ผอ.โต้ง” มุ่งมั่นทำเพื่อเด็กเยาวชน ต.บุแกรง

นายวัชรินทร์ ธรรมเที่ยง (โต้ง) ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลบุแกรง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ หนึ่งใน “นักถักทอชุมชน รุ่นที่ 3” ของจังหวัดสุรินทร์ ได้รับบทบาทนี้ภายหลังจากที่ทาง ต้นสังกัดได้ส่งให้เข้าร่วมโครงการพัฒนาเยาวชนในชุมชนท้องถิ่น 4 ภาค ระยะที่ 3 : ขับเคลื่อนกลไกเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนด้วยหลักการจัดการความรู้และกระบวนการวิจัย เพื่อขยายผลสู่อปท.อื่น ในจังหวัดสุรินทร์ สนับสนุนโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เมื่อมาร่วมเรียนรู้ในเวที“การเพิ่มสมรรถนะนักถักทอชุมชน : การจัดการความรู้และการเป็นคุณอำนวย” เมื่อวันที่ 20 – 22 มกราคม 2563 ที่ผ่านมา จึงได้มาให้สัมภาษณ์ถึงเรื่องราวของการมารับบทบาทหน้าที่นี้ อ่านเรื่องราวกันได้เลย

แนะนำตัว

ตั้งแต่ทำงานในตำแหน่งของนักวิชาการการศึกษาของเทศบาลตำบลบุแกรง ก็ได้ทำงานกับเยาวชนอยู่เนะครับ เพราะว่า เป็นกองกลาง เป็นหน่วยงาน เป็นกองการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบเรื่องของเด็กและเยาวชนอยู่แล้ว มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องของเด็ก ของการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จนถึงเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นงานที่อยู่ในหน้าที่อยู่แล้ว และเคยจัดโครงการค่ายเยาวชนและพาเยาวชนไปอบรมนอกพื้นที่ ก็ได้ผลลัพธ์ที่ดี

แรงบันดาลใจในการทำงานเด็กและเยาวชน

แรงบันดาลใจจริง ๆ คือเราอยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นคนในพื้นที่ตำบลบุแกรงอยู่แล้ว และได้ทำงานอยู่ในพื้นที่ตรงนี้อยู่แล้ว และได้เห็นสภาพปัญหาของเด็ก ซึ่งเด็กในตำบลของเราจะเป็นเด็กที่มีสภาพแวดล้อมหรือสภาพปัญหาจากครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นครอบครัวของชาวบ้าน ชาวนา ซึ่งอาจจะมีปัญหาเรื่องสภาพทางเศรษฐกิจอยู่พอสมควร ส่วนมากเด็กจะได้รับการเรียนไม่เต็มที่ เพราะส่วนมากเด็กจะออกกลางคัน เรียนไปได้ระดับหนึ่งก็จะออก บางคนจบ ป.6 แล้วไปเรียน ม.ต้น ม.1 – 3 แล้วออกกลางคันก็มี บางคนอาจจะเรียนได้ถึง ม.3 แล้วไม่ได้เรียนต่อ ซึ่งเด็กกลุ่มนี้เราจะเจอเยอะมากในตำบล

และคิดถึงว่าถ้าปล่อยให้เขาอยู่แบบนี้ เขาจะต้องเป็นภาระของสังคมในตำบลที่ต้องร่วมกันดูแลเขา เพราะว่าถ้าปล่อยให้เขาไม่มีงานทำก็จะกลายเป็นภาระของครอบครัว จากภาระของครอบครัวก็จะกลายเป็นภาระของชุมชน แต่ถ้าเราได้ช่วยเหลือเขาตรงนี้ก็เท่ากับว่าเราได้สร้างให้เขามีรายได้ และมีแนวคิด หรือมีวิธีการคิดที่เขาจะสามารถสร้างอาชีพของเขาเอง

ได้ โดยที่เขาไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนในชุมชน
มากมาย

ปัญหาเด็กยังมีอะไรอีกบ้าง

จะมีเรื่องของเด็กแว่น เด็กที่ติดยา ซึ่งยาเสพติด
ในชุมชน ผมว่ามันเป็นภัยที่เงียบและผู้ใหญ่ชอบที่จะ
ปกปิดกันมากกว่าลูกหลานตัวเองไม่ได้ไปยุ่งเกี่ยว แต่ใน
สภาพปัญหาจริง ๆ ที่เราเจอคือมีเยอะ แต่ผมก็อาจจะ
มองว่ามันเป็นสิ่งที่เขาเรียนรู้ในช่วงเวลาหนึ่ง พอช่วงวัย
ที่เขาเติบโตมาแล้ว เขาอาจจะเลิก แต่เราก็ไม่อยากให้
เขาเข้าไปสัมผัสในช่วงนี้วัยนี้เพราะว่าเรากลัวว่าเราจะ
ดึงเขากลับมาไม่ได้ ถ้าเป็นไปได้เราพยายามที่จะแก้ แต่
เรื่องยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ที่เราเข้าไปแก้ยากมาก

ฐานะนักถักทอชุมชน และคนที่ทำการศึกษามุมชน รู้สึกอย่างไรบ้างในฐานะกลไกหนึ่ง

การเป็นนักถักทอเพิ่งเข้ามาสัมผัสเป็นครั้งแรก
ได้รับโอกาสจาก กสศ. ได้มาทำงานในหน้าที่นี้ ซึ่งจริง ๆ
ก็เป็นงานในหน้าที่ที่ต้องทำอยู่แล้ว แต่ว่าได้มาร่วมงาน
กับ กสศ. เราเลยได้ศึกษาจริง ๆ ได้ดูเรื่องของข้อมูลของ
เด็ก ซึ่งจริง ๆ ข้อมูลเด็กในตำบล ขนาดเราเป็นคนใน
ตำบลแท้ ๆ เรายังไม่รู้เลยว่ามียุวกคนไหนบ้างที่ออก
กลางคัน แต่เราก็ได้ข้อมูลเด็กออกกลางคันจาก กสศ.
เพื่อจะออกสำรวจข้อมูลและสอบถาม และหาวิธีการที่
จะช่วยเหลือเขา ก็รู้สึกภูมิใจที่ได้เข้ามาเป็นนักถักทอ

แต่อาจจะยังเป็นมือใหม่อยู่นะครับ กระบวนการ วิธีคิด
วิธีการที่จะจะโน้มน้าวใจใจให้เด็กเกิดความเชื่อถือซึ่ง
เราก็กำลังเรียนรู้ แต่คิดว่าคงจะไม่นาน คงจะได้ไปใช้
ประโยชน์ในพื้นที่ตัวเองได้

เพราะว่ามีความคิดว่าเขาคืออนาคตของคนใน
ตำบล คือเด็ก ๆ ที่ออกกลางคัน เราไม่ห่วงนะกับเด็กที่
เขาเรียน เด็กที่เขาอยู่ในระบบแล้ว เขาเรียน เราไม่ห่วง
เพราะกลุ่มนี้ส่วนมากเขาไม่ได้อยู่ในพื้นที่ เรียนจบเขาก็
ออกทำงานนอกพื้นที่ บางทีก็มีการเคลื่อนย้ายของ
สังคม เขาเคลื่อนย้ายออกไปอยู่ที่อื่น ไปแต่งงาน มี
ครอบครัว ไปอยู่ที่อื่น แต่คนที่อยู่ในพื้นที่จริง ๆ คือกลุ่ม
นี้ กลุ่มเสี่ยง ที่อยู่ในพื้นที่ เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างไร
ให้เขาเป็นเด็กที่มีคุณภาพ การเป็นนักถักทอ ผมว่าก็ดี
ใจ ภูมิใจมาก ตัวเองไม่รู้ว่าจะทำได้ขนาดไหน เพราะ
มันเป็นตำแหน่งงานราชการ อาจมีการขยับขยายไป
พื้นที่อื่น การงานอาจจะไม่ต่อเนื่อง แต่คนที่เขาเข้ามา
สานต่อการทำงานของเราได้ดี ก็ดี จะเป็นประโยชน์
สำหรับเด็กน้อย

จากการอบรมครั้งนี้ จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง

ที่เข้าอบรม ความรู้ที่เราได้รับในวันนี้ เราก็ก็นึก
เข้าใจ เพราะว่ามันมีเคสตัวอย่างมาให้เราได้สัมผัส แล้ว
เราได้สอบถามหรือได้สัมผัสกับเขา ตัวของเด็กเอง จาก
แต่ก่อนเราไม่เคยคิดหรอกว่าทำไมเราจะต้องมารับฟัง
ปัญหาของเขา ทำไมเราต้องมาเป็นผู้รับฟังที่ดี แต่วันนี้

เราเข้าใจแล้วว่าเด็กที่มีปัญหา เขาต้องการคนที่รับฟังปัญหาของเขาได้ โดยที่ไม่ต่อต้าน โดยที่ไม่แอนตี้ โดยที่ไม่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เอา วันนี้ได้ในสิ่งที่ันทักตะในการเป็นผู้ฟังที่ดี ฟังปัญหาของเด็ก ฟังปัญหาของพี่เลี้ยง และฟังเพื่อนร่วมงาน ฟังเพื่อนที่เข้ารับการอบรม แล้วก็เอาเรื่องของเขามานั่งคิด และมาสรุปประเด็นต่างๆ ได้ อย่างหนึ่งคือเราอาจจะได้กระบวนการการเป็นนักฟัง เป็นนักคิด และสังเคราะห์ข้อมูลนั้นมาเป็นประโยชน์ต่อเราได้

สิ่งที่อยากได้รับเพิ่มเติมในด้านความรู้และทักษะ

อยากให้ผู้จัดเพิ่มความรู้ องค์ความรู้ที่ผู้จัดให้มาผมว่าเป็นกระบวนการการฝึก ให้เกิดการเรียนรู้ของนักถักทอ ให้รู้วิธีการ เทคนิค ที่จะเข้าหาเด็ก ถ้าให้เพิ่มองค์ความรู้คงเป็นเรื่องของการฝึกอบรมให้วิชาชีพหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้จนเกิดความชำนาญ อาจจะเป็นนักจัดกระบวนการเหมือนวิทยากรที่เขาเป็นอย่างนี้ เพราะว่าถ้าได้ฝึกฝนไปเรื่อย ๆ เราอาจจะเป็นนักจัดกระบวนการ วิทยากรกระบวนการที่ดีได้

สิ่งที่อยากฝาก

สิ่งที่อยากฝากถึง กสศ. (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา) เน้นเด็กนอกระบบ อยากฝากถึงเรื่องความรวดเร็วของการช่วยเหลือ เพราะบางที่เราทำกระบวนการกับเด็กเยาวชนไว้ในวันนี้เสร็จ ที่นี้เรา

อาจจะทิ้งช่วงนาน พอทิ้งช่วงนาน เด็กกว้าง ที่นี้เราจะไปต่ออีกรอบหนึ่ง เขาไม่อยู่ให้เราต่อแล้วนะครับ เขาขยับขยายไปที่อื่นแล้ว ต้องเริ่มต้นกับเด็กกลุ่มใหม่ ต้องเริ่มต้นใหม่ กระบวนการตรงนี้อาจจะไม่ต่อเนื่อง แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คนในพื้นที่ คนในตำบลเอง เข้ามามีบทบาทในการที่จะช่วยเหลือได้ ผมว่าดีนะครับ และดีที่มูลนิธิสยามกัมมาจลเข้ามาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการกลับมาเหลียวมองดูแลเด็กกลุ่มนี้ จากแต่ก่อนสังคมละเลยเขา สังคมละเลยเขาเพราะคิดว่าเขาเป็นเด็กมีปัญหา แต่จริง ๆ เขาเป็นเด็กที่เขาผิดพลาดอะไรไม่รู้ว่าเขาจะแสดงออกอะไร เขาก็รวมกลุ่มกันแสดงออกถึงสิ่งที่เขาชอบ เขารัก แต่ผู้ใหญ่อย่างเราไปมองว่าเขารวมกลุ่มกัน ทำสิ่งที่ไม่ดี แต่ถ้าสร้างกระบวนการหรือทำอะไรที่เขาสร้างให้เกิดประโยชน์ได้ อย่างตอนนี้ที่เรานำเข้าไปเข้าค่ายแล้วฝึกให้เขามีกระบวนการคิด มีกระบวนการที่มีการวางแผนเป้าหมายของตัวเองได้ กลับมาเขาจะเป็นคนที่อยากช่วยเหลือสังคมในหมู่บ้านของเขาเองได้ครับ #